

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 14/-25 med an-
 ledning av landskapsnämndens framställning till Åland
 N:o 14/-25.
 landsting om antagande av lag angående trafik med
 motorfordon i landskapet Åland.

Landstinget har i avseende å beredning till lagutskottet remitterat fö-
 renämnda framställning, vilken utskottet numera slutbehandlat, och får det-
 samma i anledning av landskapsnämndens framställning vördsammast framhålla
 följande:

Såsom allmänt omdöme om förslaget önskar utskottet till först hava anført,
 att
 detsamma är synnerligen förtjänstfullt utarbetat och innehåller väl behövli-
 ga detaljerade bestämmelser om motorfordons beskaffenhet och konstruktion.
 Huru uttömmande dessa bestämmelser än äro, saknar utskottet emellertid fö-
 reskrift om automobilomnibus största tillåtna bredd och minsta längd även-
 som huru långt karosseriet får sträcka sig bakom de bakre hjulen. Stadgande
 härom hade enligt utskottets mening varit av behovet påkallat i anseende
 till de allmänna vägarnas flerstädes obetydliga bredd och passagerarens
 säkerhet. Automobiler av ovanlig bredd kunna bereda mötande och passerande
 trafikanter synnerliga olägenheter, under det att för korta fordon vid
 plötslig bromsning kunna kastas över ända.

I avsaknad av nödiga fackmannainsikter på området och noggrann kännedom
 om ett flertal hithörande förhållanden har utskottet icke ansett sig kunna
 föreslå lämpliga kompletterande stadganden. Icke heller har utskottet i
 anledning av den påpekade bristen i lagförslaget ansett sig böra föreslå

dess förkastande och landskapsnämndens anmodande att inkomma med i detta avseende kompletterat förslag, enär utskottet ansett lagen i övrigt vara synnerligen av behovet påkallad samt böra med det första träda i kraft och då förhållandet i övrigt kan tänkas böra regleras i administrativ väg. Dock har utskottet i smärre delar ansett sig föranlåtet att föreslå ändringar i förslaget.

Paragraf 39 - utskottet har i anledning av den i det mångfaldigade exemplaret av framställningen anmärkta missparagraferingen företagit sig att nedflytta paragrafernas nummer börjande från och med § 7 samt ändra särskilda nedanomförmälda hänvisningar - förutsätter att landskapsnämnden under vissa omständigheter vid prövning av ansökan om tillstånd till linjetrafik eller lokaltrafik kan avslå densamma. Detta är i och för sig välbetänkt. Emellertid stadgar § 37 att ansökan om tillstånd till dylik trafik skall innehålla bl.a. uppgift över den för trafiken avsedda automobilens registernummer samt § 38 mom. 2, att besiktningsmannens utlåtande över bilen skall av landskapsnämnden infordras, innan tillståndet kan meddelas. För att kunna uppfylla dessa föreskrifter bör sökanden därför redan innan frågan om tillståndets beviljande avgjorts hava inköpt bilen samt vidtagit för dess registrering nödiga åtgärder, under det han utsätter sig för risken att få avslag. Detta synes utskottet obilligt. Å andra sidan bör landskapsnämnden onekligen äga kännedom om nyssagda förhållanden. Ansökningförfarandet kunde därför enligt utskottets förmenande lämpligare ordnas så, att sökande bleve i tillfälle att övertyga sig om, huruvida tillstånd

överbudtaget kan erhållas för den av honom tillernade trafiken, innan han vore tvungen att lägga sig till med automobil. På det att han likväl icke huru länge som helst efter erhållet tillstånd må kunna uppehålla trafikens början och därigenom lägga hinder i vägen för eventuellt andra sökande, skulle honom av landskapsnämnden uti tillståndsresolutionen föreläggas viss tid, inom vilken han ägde låta besiktiga och till registrering anmäla den för trafiken avsedda automobilen och inkomma med den föreskrivna utredningen vid äventyr att det honom meddelade tillståndet, om detta underlåtes, skall anses hava förfallit. I anseende till dessa synpunkter har utskottet föreslagit nedannämnda förändrade lydelse för § 37.

Uti sak har utskottet dessutom velat anmärka beträffande § 8 mom. 4, att belastningsytan av därstädes nämnda hjul kan fastställas till 400 kilogram, varför siffran 300 och parentesen kan bortfalla.

Landskapsnämnden föreslår såsom igenkänningsmärke "Ål" jämte registernummern. Enär statsrådets beslut angående registrering och besiktning av automobiler och motorcyklar, utfärdat den 18 maj 1922, uti § 11 för landskapet Åland såsom ortsbeteckning stadgar "ÅL", synes utskottet sistsagda beteckning böra antagas också för i landskapet registrerade automobiler, helst beteckningen "ÅL" är lättare att vid hastig förbifart uppfatta och samtliga nu i bruk varande bilar äro försedda med märket "ÅL".

Beträffande den uti § 50 omnämnda instansordningen föreslår landskaps-

nämnden att klagan över av landshövding eller landskapsnämnd meddelat beslut skall ske hos högsta domstolen. § 32 mom. 1 uti förordningen angående automobiltrafik, given den 14 oktober 1922, föreskriver högsta förvaltningsdomstolen såsom högsta instans. Då kapitlet i överigt är ordagrant likalydande med motsvarande i republiken gällande stadganden synes utskottet en felskrivning, som bör rättas hava insmugit sig.

Övirga av utskottet nödigbefunna ändringar och tillägg är enbart av redaktionell eller förtydligande natur och tarva inga förklaringar, varför utskottet, hänvisande till ovensagda, vördsammast får för landstinget förslå

att den gjorda framställningen måtte godkännas med nedannämnda rättelser, ändringar och tillägg, nämligen:

§§ 1 - 7: oförändrade

§ 8: mom. 1 - 3 oförändrade; från mom. 4 utgår "(300)".

§§ 9 - 15: oförändrade.

§ 16: mom 1 - 3 oförändrade; i mom. 4 hänvisas till § 14; mom. 5 oförändrat.

§ 17: oförändrad med undantag av 8), som lyder "8) i fråga om personautomobiler det antal personer, föraren inberäknad, bilen kan föra (sittplatser);"

§ 18: hänvisningen avser § 17.

§ 19: mom. 1 oförändrat. I mom. 2 inskjutes å tredje raden efter ordet "målas" orden "i svart"; mom. 3 oförändrat.

§ 20: oförändrad.

§ 21: lyder: "angående landskapsnämndens skyldighet att med vissa i denna lag avsedda motorfordon rörande uppgifter tillhandagå landshövdingen i landskapet Åland stadgas särskilt."

§ 22: mom. 1 oförändrat; 1 mom. 2 avser hänvisningen § 23.

§ 23 - 26: oförändrade.

§ 27: mom. 1 oförändrat; hänvisningen 1 mom. 2 avser § 26.

§ 28: oförändrad.

§ 29: andra ordet i paragrafen bör vara "med". I övrigt är lagrummet oförändrat.

§§ 30 - 33: oförändrade.

§ 34: orden "i följd av" i början av paragrafen utelämnas.

§ 35: punkt b) hänvisningen avser § 19; punkt c) lyder:

"c) under mörker tvenne lyktor å samma höjd över marken med vitt sken och så starka, att de fullständigt belysa den framför liggande vägen å en sträcka av minst 50 meter, ävensom baktill en lykta så inrättad och anbragt, att den samma med vitt sken klart belyser automobilens igenkänningsmärke samt därjämte visar rött sken bakåt; punkterna d) och e) oförändrade.

§ 36: orden i punkt a) "styrbroms och säkerhetsanordningar" böra vara "styr-, broms- och säkerhetsanordningar; i övrigt likalydande med förslaget.

§ 37: Person, som önskar tillhandahålla allmänheten med körning emot ersättning, skall hos vederbörande myndighet skriftligen söka tillstånd härtill samt bilägga ansökningsprästbevis, uppgift å orten, där näringen huvudsakligast kommer att bedrivas eller uppgift å den linje, som med automobilen skall trafikeras samt, för såvitt den för trafiken avsedda bilen redan är anskaffad, uppgift över dess registernummer.

Är den för trafiken avsedda automobilen ännu icke av sökanden anskaffad, då ansökan uti mom. 1 om nämnt tillstånd göres, pröve landskapsnämnden likväl behövligheten och lämpligheten av den ifrågakomna trafiken och föreläggelse, ifall hinder i sådant avseende icke anses föreligga, sökande skäligen tid att till landskapsnämnden inkomma med uppgift över automobilens registernummer, vid äventyr att, om detta uraktlåtes, ansökan lämnas utan avseende".

Mom. 2: oförändrat.

Mom. 3: oförändrat.

§§ 38 - 47: oförändrade.

§ 48: mom. 1 oförändrat.

Mom. 2: nästslästa ordet å första raden bör vara "under"

§ 49: oförändrad.

§ 50: mom. 1: "Högsta domstolen" bör vara "Högsta förvaltningsdomstolen".

Till Ålands landskapsnämnd.

Ålands landsting har genom beslut av den 30 november 1925 att för landskapet Åland såsom landskapslag gälla antagit lag angående trafik med motorfordon i landskapet Åland.

Vid denna dag i statsrådet skedd föredragning av ärendet, efter det Högsta domstolens utlåtande däriinfordrats, har Jag funnit att sagda landskapslag berör ärenden, som jämlikt 9 § 2 mom. 5, 8 och 10 punkterna av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, äro förbehållna republikens lagstiftningsorgan. På grund härav har Jag, med stöd av 12 § 3 mom. av lagen om självstyrelse för Åland, aktat nödigt förordna, att ifrågavarande landskapslag skall förfalla.

Helsingfors, den 22 juni 1926.

I anseende till förfall för Republikens President

Statsminister

Kyösti Kallio.

(sigill)

Minister för kommunikationsväsendet

och allmänna arbetena

Juho Niukkanen.

Avskriftens riktighet bestyrker: Mariehamn, Å

Landskapsnämndens registratorskontor, den 29 juni 1926.

Ex officio:

Marte Wennerström